

змін до Конституції України (щодо повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування) від 26 червня 2014 року [9]. Згідно з ним представники Президента України на відповідній території, зокрема, «здійснюють нагляд за відповідністю Конституції та законам України актів органів місцевого самоврядування» (ч. 3 ст. 107').

Проаналізувавши положення Декларації щодо регіоналізму в Європі, конституцій Італії та Іспанії, доходимо висновку, що регіоналізм як самоврядування на всіх рівнях адміністративно-територіального устрою (місцева та регіональна автономія) може бути оптимальною формою децентралізації влади в Україні, запровадженою шляхом внесення Верховною Радою змін до Конституції України без затвердження їх всеукраїнським референдумом. Основними такими змінами мають бути: скасування інституту місцевих державних адміністрацій; наділення районних і обласних рад правом формувати власний виконавчий орган; чітке розмежування сфер компетенції

держави та областей; забезпечення фінансової автономії областей; встановлення гарантії забезпечення прав областей та форм державного контролю за діяльністю їхніх органів. Звісно, регіоналізм сам по собі не є гарантією від сепаратизму, але він може бути доволі ефективною формою децентралізації влади, засобом зняття напруженості у відносинах між регіонами та центром в Україні.

Список використаних джерел

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 2-го скликання 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними законами України № 2222-IV від 8 грудня 2004 року, № 2952-VI від 1 лютого 2011 року, № 586-VII від 19 вересня 2013 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141; Голос України. – 2014. – 1 березня.

2. Коваленко С. Ще ніколи День соборності не був таким великим, вистражданим і заслуженим святом... / Голос України. – 2015. – 23 січня.

3. Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – 808 с.

4. Закон України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» від 7 грудня 1990 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 2. – С. 5.

5. Декларація щодо регіоналізму в Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aer.eu>

6. Шляхтун П. П. Конституційне право: словник термінів / П. П. Шляхтун. – К.: Либідь, 2005. – 568 с.

7. Конституція Італійської Республіки // Конституції зарубіжних держав: учебное пособие / сост. В. В. Маклаков. – 4-е изд. – М.: Волтерс Клувер, 2003. – 624 с.

8. Конституція Королівства Іспанії // Там само.

9. Проект закону про внесення змін до Конституції України (щодо повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=51513

37

Реформа йде не так, як планувалося

Міста районного значення, за оцінками фахівців, завжди демонстрували найбільшу зацікавленість у проведенні реформи місцевого самоврядування й отриманні додаткових повноважень, маючи необхідну інфраструктуру й найбільшу вмотивованість до змін. Однак чергові зміни до бюджетного законодавства лише ускладнили ситуацію в таких містах, а їх в Україні налічується 272. Трансферти з районного бюджету стали виділятися за залишковим принципом, тенденція вказує на подальше зменшення загальних фондів та фондів розвитку міських бюджетів.

Ситуація може ще погіршитися з 1 січня 2016 року, коли міста районного значення ризикують втратити всі делеговані повноваження і, по суті, матимуть статус села. Тому учасники З'їзду міст районного значення, який недавно відбувся в приміщенні Київської міської ради, обговорюючи проблеми, що виникли внаслідок унесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів, а також Закону України «Про державний бюджет 2015 року», одноставно визнали, що «реформа йде не так, як планувалося».

За словами голови Асоціації малих міст України, **міського голови Українки Павла КОЗИРЕВА** та інших промовців, у вигідному становищі опинилися тільки міста об-

ласного значення. Тому для виправлення загрозованої ситуації потрібно надати такий самий статус і містам районного значення або, як зауважив один із міських голів, «не ділити взагалі міста на ранги, щоб усі йшли однією дорогою».

Мер міста Білозерське Донецької області Олександр РАЗУМЕНКО під час перерви розповів, що порівняно з минулим роком фінансування відчутно погіршилося – податки, які простіше адмініструються, у міста забрали, а додали такі, спрогнозувати надходження від котрих дуже складно. О. Разуменко вважає, що заробітна плата місцевих податківців і міліції має залежати від міського бюджету, інакше вони не дбатимуть про його наповнення.

Весною минулого року громада міста без будь-якої допомоги державних органів відбила спроби сепаратистів приєднати його до «ДНР». Але уваги центру мешканці Білозерського досі не відчувають і

починають розчаровуватися у новій владі. Якщо так триватиме й надалі, то, на думку О. Разуменка, не виключено, що регіонали зможуть узяти реванш.

Учасники форуму висловилися за те, щоб ліквідувати дублювання влади на місцях, замість рай- і облдержадміністрацій мають діяти виконкоми відповідних рад. Цю думку загалом підтримав у своєму виступі заступник керівника Апарату Верховної Ради України Володимир Ялович. Також було внесено пропозицію провести парламентські слухання з проблем міст районного значення, що виникають у ході реалізації реформи місцевого самоврядування.

Олександр МАЛІЄНКО.
Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

